

I. DISPOSICIONS GENERALS**CAP DE L'ESTAT**

3442 *Llei orgànica 4/2015, de 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana.*

FELIPE VI

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.
Sapigueu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei orgànica següent i jo la sanciono:

PREÀMBUL

I

La seguretat ciutadana garanteix que els drets i les llibertats reconeguts i emparats per les constitucions democràtiques puguin ser exercits lliurement per la ciutadania i no siguin meres declaracions formals sense eficàcia jurídica. En aquest sentit, la seguretat ciutadana es configura com un dels elements essencials de l'Estat de dret.

Les demandes socials de seguretat ciutadana estan dirigides essencialment a l'Estat, ja que s'aprecia una consciència social segons la qual només l'Estat pot assegurar un àmbit de convivència en què sigui possible exercir els drets i les llibertats, mitjançant l'eliminació de la violència i la remoció dels obstacles que s'oposin a la plenitud d'aquells.

La Constitució espanyola de 1978 va assumir el concepte de seguretat ciutadana (article 104.1), així com el de seguretat pública (article 149.1.29.a). Posteriorment, la doctrina i la jurisprudència han anat interpretant, amb matisos, aquests dos conceptes com a sinònims, entenent com a tals l'activitat dirigida a protegir persones i béns i a mantenir la tranquil·litat ciutadana.

Per tant, la idea de seguretat ciutadana i els conceptes afins s'han d'interpretar en vista d'aquestes consideracions, fugint de definicions genèriques que justifiquin una intervenció expansiva sobre els ciutadans en virtut de perills indefinits, i evitant una discrecionalitat administrativa i una potestat sancionadora genèriques.

Per garantir la seguretat ciutadana, que és una de les prioritats de l'acció dels poders públics, el model d'Estat de dret instaurat per la Constitució disposa de tres mecanismes: un ordenament jurídic adequat per donar resposta als diversos fenòmens il·lícits, un poder judicial que assegurui l'aplicació d'aquest ordenament, i unes forces i cossos de seguretat eficaços a prevenir i perseguir les infraccions.

En el marc de l'article 149.1.29.a de la Constitució, i seguint les orientacions de la doctrina constitucional, aquesta Llei té per objecte protegir persones i béns i mantenir la tranquil·litat ciutadana, i inclou un conjunt plural i diversificat d'actuacions, de naturalesa i contingut diferents, orientades a una mateixa finalitat tuitiva del bé jurídic protegit. Una part significativa del seu contingut es refereix a la regulació de les intervencions de la policia de seguretat, funcions pròpies de les forces i cossos de seguretat, tot i que amb això no s'esgota l'àmbit material del que s'ha d'entendre per seguretat pública, en el qual s'inclouen altres matèries, entre les quals la Llei aborda les obligacions de registre documental o d'adopció de mesures de seguretat per part de les persones físiques o jurídiques que duguin a terme activitats rellevants per a la seguretat ciutadana, o el control administratiu sobre armes i explosius, entre d'altres.

II

La Llei orgànica 1/1992, de 21 de febrer, sobre protecció de la seguretat ciutadana, va constituir el primer esforç per abordar, des de l'òptica dels drets i valors constitucionals, un codi que recollís les principals actuacions i potestats dels poders públics, especialment de les forces i cossos de seguretat, a fi de garantir la seguretat dels ciutadans.

Tanmateix, diversos factors aconsellen emprendre la substitució d'aquesta Llei per un nou text. La perspectiva que el transcurs del temps ofereix de les virtuts i carències de les normes jurídiques, els canvis socials produïts al nostre país, les noves formes de posar en risc la seguretat i tranquil·litat ciutadanes, els nous continguts que les demandes socials inclouen en aquest concepte, la necessitat imperiosa d'actualitzar el règim sancionador o la conveniència d'incorporar la jurisprudència constitucional en aquesta matèria, justifiquen àmpliament un canvi legislatiu.

Llibertat i seguretat constitueixen un binomi clau per al bon funcionament d'una societat democràtica avançada, en què la seguretat és un instrument al servei de la garantia de drets i llibertats i no un fi en si mateix.

Per tant, tota incidència o limitació en l'exercici de les llibertats ciutadanes per raons de seguretat s'ha d'emparar en el principi de legalitat i en el de proporcionalitat en una triple dimensió: un judici d'idoneïtat de la limitació (per aconseguir l'objectiu proposat), un judici de necessitat d'aquesta limitació (entès com la inexistència de cap altra mesura menys intensa per aconseguir el mateix fi) i un judici de proporcionalitat en sentit estricte de la limitació (per derivar-se d'aquesta un benefici per a l'interès públic que justifiqui un cert sacrifici de l'exercici del dret).

Aquestes consideracions són les que han inspirat la redacció d'aquesta Llei, en un intent de fer compatibles els drets i les llibertats dels ciutadans amb la ingerència estrictament indispensable en aquests per garantir-ne la seguretat, sense la qual el gaudi dels drets i les llibertats no seria ni real ni efectiu.

III

La Llei, d'acord amb la jurisprudència constitucional, parteix d'un concepte material de seguretat ciutadana entesa com a activitat dirigida a protegir persones i béns i a mantenir la tranquil·litat dels ciutadans, que engloba un conjunt plural i diversificat d'actuacions, diferents per la seva naturalesa i contingut, orientades a una mateixa finalitat tuitiva del bé jurídic així definit. Dins d'aquest conjunt d'actuacions se situen les específiques de les organitzacions instrumentals destinades a aquest fi, en especial, les que corresponen a les forces i cossos de seguretat, a les quals l'article 104 de la Constitució encomana protegir el lliure exercici dels drets i llibertats i garantir la seguretat ciutadana. Juntament amb aquestes activitats policials en sentit estricte, la Llei regula aspectes i funcions atribuïts a altres òrgans i autoritats administratives, com ara la documentació i identificació de les persones, el control administratiu d'armes, explosius, cartutxeria i articles pirotècnics, o la previsió de la necessitat d'adoptar mesures de seguretat en determinats establiments, amb el correlat d'un règim sancionador actualitzat imprescindible per garantir el compliment de les finalitats de la Llei.

La Llei s'estructura en cinc capítols dividits en cinquanta-quatre articles, set disposicions addicionals, una de transitòria, una de derogatòria i cinc de finals.

El capítol I, després de definir l'objecte de la Llei, recull com a novetats més rellevants les seves finalitats i els principis rectors de l'actuació dels poders públics en l'àmbit de la seguretat ciutadana, la cooperació interadministrativa i el deure de col·laboració de les autoritats i els empleats públics, els diferents cossos policials, els ciutadans i les empreses i el personal de seguretat privada, d'acord amb una perspectiva integral de la seguretat pública. Entre les finalitats de la Llei destaquen la protecció del lliure exercici dels drets fonamentals i les llibertats públiques i els altres drets reconeguts i emparats per l'ordenament jurídic; la garantia del funcionament normal de les institucions; la preservació no només de la seguretat, sinó també de la tranquil·litat i la convivència pacífica ciutadanes; el respecte a les lleis en l'exercici dels drets i llibertats; la protecció de les

persones i béns, amb atenció especial als menors i a les persones amb discapacitat necessitades de protecció especial; la utilització pacífica de vies i altres béns demaniaus destinats a l'ús i el gaudi públics; la garantia de la prestació normal dels serveis bàsics per a la comunitat; i la transparència en l'actuació dels poders públics en matèria de seguretat ciutadana.

El capítol II regula la documentació i identificació dels ciutadans espanyols, el valor probatori del document nacional d'identitat i del passaport, i els deures dels titulars d'aquests documents, incorpora les possibilitats d'identificació i de signatura electrònica d'aquests, i manté l'exigència d'exhibir-los a requeriment dels agents de l'autoritat de conformitat amb el que disposa la Llei.

El capítol III habilita les autoritats competents per acordar diferents actuacions dirigides a mantenir i, si s'escau, restablir la tranquil·litat ciutadana en supòsits d'inseguretat pública. Així mateix, regula amb precisió els supòsits, les finalitats i els requisits per dur a terme aquestes diligències, d'acord amb els principis de proporcionalitat, ingerència mínima i no-discriminació, entre d'altres.

En aquest sentit, es regulen amb detall les facultats de les autoritats i dels agents de les forces i cossos de seguretat per dictar ordres i instruccions, entrar en domicilis i registrar-los, requerir la identificació de persones, efectuar comprovacions i registres en llocs públics, establir restriccions del trànsit i controls a la via pública, així com altres mesures extraordinàries en situacions d'emergència imprescindibles per garantir la seguretat ciutadana (desallotjament de locals o establiments, prohibició de pas, evacuació d'immobles, etc.). Igualment, es regulen les mesures que han d'adoptar les autoritats per protegir la celebració de reunions i manifestacions, així com per restablir la normalitat del desenvolupament d'aquestes en casos d'alteració de la seguretat ciutadana.

La relació d'aquestes potestats de policia de seguretat és anàloga a la continguda a la Llei orgànica 1/1992, de 21 de febrer, si bé, en garantia dels drets dels ciutadans que es puguin veure afectats pel seu exercici legítim per part dels membres de les forces i cossos de seguretat, es perfilen amb més precisió els pressupostos habilitadors i les condicions i els requisits del seu exercici, d'acord amb la jurisprudència constitucional. Així, l'habilitació dels agents de les forces i cossos de seguretat per dur a terme identificacions a la via pública no es justifica genèricament com succeeix a la Llei de 1992 en l'exercici de les funcions de protecció de la seguretat ciutadana, sinó que cal que hi hagi indicis de participació en la comissió d'una infracció, o que raonablement es consideri necessari procedir a la identificació per prevenir que es cometi un delict. D'altra banda, en la pràctica d'aquesta diligència, els agents han de respectar escrupolosament els principis de proporcionalitat, igualtat de tracte i no-discriminació, i només en cas de negativa a la identificació, o si aquesta no es pot efectuar «in situ», es pot requerir a la persona que acompanyi els agents a les dependències policials més properes en què es pugui dur a terme la identificació, per a la qual cosa se l'ha d'informar de manera immediata i comprensible de les finalitats de la sol·licitud d'identificació i, si s'escau, de les raons del requeriment.

Per primera vegada es regulen els registres corporals externs, que només es poden efectuar quan hi hagi motius per suposar que poden conduir a la troballa d'instruments, efectes o altres objectes rellevants per exercir les funcions d'indagació i prevenció que encarreguen les lleis a les forces i cossos de seguretat. Aquests registres, de caràcter superficial, han d'ocasionar el mínim perjudici possible a la dignitat de la persona, els ha de dur a terme un agent del mateix sexe que la persona sobre la qual es practiquin i, quan el respecte a la intimitat ho exigeixi, s'han de fer en un lloc reservat i fora de la vista de tercers.

El capítol IV, referent a les potestats especials de la policia administrativa de seguretat, regula les mesures de control administratiu que l'Estat pot exercir sobre les activitats relacionades amb armes, explosius, cartutxeria i articles pirotècnics.

Així mateix, s'estableixen obligacions de registre documental per a activitats rellevants per a la seguretat ciutadana, com ara l'allotjament, l'accés comercial a serveis telefònics o telemàtics d'ús públic mitjançant establiments oberts al públic, la compravenda de joies i metalls, objectes o obres d'art, la serralleria de seguretat o el comerç a l'engròs de ferralla o productes de deixalla.

D'altra banda, des de l'estricta perspectiva de la seguretat ciutadana, es preveu el règim d'intervenció de les autoritats competents en matèria d'espectacles públics i activitats recreatives, sense perjudici de les competències de les comunitats autònomes i de les entitats locals pel que fa al seu desenvolupament normal.

El capítol V, que regula el règim sancionador, introdueix novetats rellevants respecte a la Llei orgànica 1/1992, de 21 de febrer. La redacció del capítol en el seu conjunt té en compte, com ha declarat reiteradament el Tribunal Constitucional, que el dret administratiu sancionador i el dret penal són, amb matisos, manifestacions d'un únic «ius puniendi» de l'Estat. Per tant, la Llei està orientada a donar compliment als principis que regeixen la potestat sancionadora administrativa, singularment els de responsabilitat, proporcionalitat i legalitat, en els seus dos vessants, de legalitat formal o reserva de llei i de legalitat material o tipicitat, sense perjudici de l'admissió de la col·laboració reglamentària per especificar conductes i sancions en relació amb les infraccions tipificades per la Llei.

Quant als autors de les conductes tipificades com a infraccions, s'eximeix de la seva responsabilitat els menors de catorze anys, de conformitat amb la legislació sobre responsabilitat penal del menor. Així mateix, es preveu que quan es declari autor dels fets comesos un menor de divuit anys no emancipat o una persona amb la capacitat modificada judicialment, cal que responguin solidàriament amb ell dels danys i perjudicis ocasionats els seus pares, tutors, curadors, acollidors o guardadors legals o de fet.

A fi de garantir la proporcionalitat en la imposició de les sancions greus i molt greus que preveu la Llei, es divideixen les sancions pecuniàries en tres trams de la mateixa extensió, que donen lloc als graus mínim, mitjà i màxim de les sancions, i es recullen les circumstàncies agreujants i els criteris de graduació que cal tenir en compte per individualitzar les sancions pecuniàries. D'aquesta manera s'acull una exigència del principi de proporcionalitat present en la jurisprudència contenciosa administrativa, però que té un reflex escàs en els règims sancionadors que incorporen nombroses normes del nostre ordenament jurídic administratiu.

Respecte al quadre d'infraccions, per millorar l'ajust al principi de tipicitat, s'introdueix un elenc de conductes que es qualifiquen de lleus, greus i molt greus, aquestes últimes absents de la Llei orgànica 1/1992, de 21 de febrer, que simplement permetia qualificar determinades infraccions greus com a molt greus en funció de les circumstàncies concurrents.

Juntament amb les infraccions tipificades pel legislador de 1992, la Llei sanciona conductes que, sense ser constitutives de delictes, atempten greument contra la seguretat ciutadana, com ara les reunions o manifestacions prohibides en llocs que tinguin la condició d'infraestructures i instal·lacions en què es presten serveis bàsics per a la comunitat i els actes d'intrusió en aquestes, quan s'ocasioni un risc per a les persones, la projecció de feixos de llum sobre els conductors o pilots de mitjans de transport amb risc de provocar un accident, o la celebració d'espectacles públics o activitats recreatives malgrat la prohibició o suspensió acordada per l'autoritat per raons de seguretat, entre d'altres. Se sancionen igualment conductes que representen un exercici extralimitat del dret de reunió i manifestació, així com la pertorbació de l'exercici d'aquest dret fonamental quan no constitueixin delictes. Altres infraccions tenen per objecte preservar l'exercici legítim de les seves funcions per part de les autoritats i els seus agents, així com dels serveis d'emergència.

D'altra banda, la reforma en tramitació del Codi penal exigeix revisar les infraccions penals d'aquesta naturalesa que contenia el llibre III del codi punitiu per incorporar en l'àmbit administratiu algunes conductes que, si no, quedarien impunes, com ara certes alteracions de l'ordre públic, les faltes de respecte a l'autoritat, el deslluïment de determinats béns en la via pública o deixar solts animals perillosos. També es recullen les infraccions que preveu la Llei orgànica 1/1992, de 21 de febrer, relacionades amb el consum de drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicotròpiques, a les quals se n'afegeixen de noves dirigides a afavorir aquest consum. S'ha considerat oportú sancionar comportaments atemptatoris a la llibertat sexual de les persones, especialment dels menors, o que pertorbin la convivència ciutadana o el gaudi pacífic de les vies i els espais públics, tots ells béns jurídics la protecció dels quals forma part de les finalitats d'aquesta Llei per la seva relació estreta amb la seguretat ciutadana.

Respecte de les sancions, es reordenen les pecuniàries i s'estableixen tres trams de la mateixa extensió, que donen lloc als graus mínim, mitjà i màxim de les sancions, si bé no s'eleva l'import de les que es poden imposar per la comissió d'infraccions molt greus, malgrat el temps transcorregut des de l'aprovació de la Llei orgànica 1/1992, de 21 de febrer. Així mateix, s'ha previst que es pot exigir a l'infractor, si s'escau, que reposi els béns danyats a la seva situació originària o, quan això no sigui possible, que indemnitzi pels danys i perjudicis causats, com succeeix també en altres àmbits en què s'exigeix una reparació «in natura» de la situació alterada amb el comportament infractor i, si no és possible, la satisfacció d'un equivalent econòmic. I per tal de donar el tractament adequat a les infraccions dels menors de divuit anys en matèria de consum o tinença il·lícits de drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicotròpiques, es preveu la suspensió de la sanció si els menors accedeixen a sotmetre's a tractament o rehabilitació, si ho requereixen, o a activitats reeducatives.

A fi de contribuir a evitar que proliferin procediments administratius especials, s'estableix que l'exercici de la potestat sancionadora en matèria de protecció de la seguretat ciutadana s'ha de regir per la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, i per la normativa que la desplega, sense renunciar a incorporar-hi determinades especialitats, com la regulació d'un procediment abreujat, que permet satisfer el pagament voluntari de les sancions pecuniàries per la comissió d'infraccions greus o lleus en un termini breu des de la notificació corresponent, amb l'efecte de la reducció del 50 per 100 de l'import, en termes anàlegs als que ja preveuen altres normes. Finalment, es crea un Registre central d'infraccions contra la seguretat ciutadana, indispensable per poder apreciar la reincidència dels infractors i, d'aquesta manera, permetre sancionar adequadament els qui de manera voluntària i reiterada incorren en conductes mereixedores de retret jurídic.

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. *Objecte.*

1. La seguretat ciutadana és un requisit indispensable per al ple exercici dels drets fonamentals i les llibertats públiques, i la seva salvaguarda, com a bé jurídic de caràcter col·lectiu, és funció de l'Estat, amb subjecció a la Constitució i a les lleis.

2. Aquesta Llei té per objecte regular un conjunt plural i diversificat d'actuacions de diferent naturalesa orientades a tutelar la seguretat ciutadana, mitjançant la protecció de persones i béns i el manteniment de la tranquil·litat dels ciutadans.

Article 2. *Àmbit d'aplicació.*

1. Les disposicions d'aquesta Llei són aplicables en tot el territori nacional, sense perjudici de les competències que, si s'escau, hagin assumit les comunitats autònomes en el marc de la Constitució, dels estatuts d'autonomia i de la legislació de l'Estat en matèria de seguretat pública.

2. En particular, queden fora de l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei les prescripcions que tenen per objecte vetllar pel bon ordre dels espectacles i la protecció de les persones i els béns per mitjà d'una acció administrativa ordinària, encara que aquesta pugui comportar la intervenció de les forces i cossos de seguretat, sempre que l'acció es concebi com un element integrant del sistema preventiu habitual del control de l'espectacle.

3. Així mateix, aquesta Llei s'aplica sense detriment dels règims legals que regulen àmbits concrets de la seguretat pública, com la seguretat aèria, marítima, ferroviària, viària o en els transports, i queden salvaguardades en tot cas les disposicions referents a la defensa nacional i la regulació dels estats d'alarma, excepció i lloc.

Article 3. *Finalitats.*

Constitueixen les finalitats d'aquesta Llei i de l'acció dels poders públics en el seu àmbit d'aplicació:

- a) La protecció del lliure exercici dels drets fonamentals i les llibertats públiques i els altres drets reconeguts i emparats per l'ordenament jurídic.
- b) La garantia del funcionament normal de les institucions.
- c) La preservació de la seguretat i la convivència ciutadanes.
- d) El respecte a les lleis, la pau i la seguretat ciutadana en l'exercici dels drets i llibertats.
- e) La protecció de les persones i béns, amb atenció especial als menors i les persones amb discapacitat necessitades de protecció especial.
- f) La utilització pacífica de vies i altres béns demaniais i, en general, d'espais destinats a l'ús i el gaudi públics.
- g) La garantia de les condicions de normalitat en la prestació dels serveis bàsics per a la comunitat.
- h) La prevenció de la comissió de delictes i infraccions administratives relacionades directament amb les finalitats indicades als paràgrafs anteriors, i la sanció de les d'aquesta naturalesa tipificades en aquesta Llei.
- i) La transparència en l'actuació dels poders públics en matèria de seguretat ciutadana.

Article 4. *Principis rectors de l'acció dels poders públics en relació amb la seguretat ciutadana.*

1. L'exercici de les potestats i facultats reconegudes per aquesta Llei a les administracions públiques i, específicament, a les autoritats i altres òrgans competents en matèria de seguretat ciutadana i als membres de les forces i cossos de seguretat, s'ha de regir pels principis de legalitat, igualtat de tracte i no-discriminació, oportunitat, proporcionalitat, eficàcia, eficiència i responsabilitat, i s'ha de sotmetre al control administratiu i jurisdiccional.

En particular, les disposicions dels capítols III i V s'han d'interpretar i aplicar de la manera més favorable a la plena efectivitat dels drets fonamentals i llibertats públiques, singularment dels drets de reunió i manifestació, les llibertats d'expressió i informació, la llibertat sindical i el dret de vaga.

2. En particular, l'actuació dels membres de les forces i cossos de seguretat està subjecta als principis bàsics d'actuació que regula l'article 5 de la Llei orgànica 2/1986, de 13 de març, de forces i cossos de seguretat.

3. L'activitat d'intervenció es justifica per l'existència d'una amenaça concreta o d'un comportament objectivament perillós que, raonablement, sigui susceptible de provocar un perjudici real per a la seguretat ciutadana i, en concret, atemptar contra els drets i les llibertats individuals i col·lectius o alterar el funcionament normal de les institucions públiques. Les intervencions concretes per mantenir i restablir la seguretat ciutadana s'han de fer d'acord amb el que disposa el capítol III d'aquesta Llei.

Article 5. *Autoritats i òrgans competents.*

1. Correspon al Govern, a través del Ministeri de l'Interior i dels altres òrgans i autoritats competents i de les forces i cossos de seguretat a les seves ordres, preparar, dirigir i executar la política pel que fa a l'administració general de la seguretat ciutadana, sense perjudici de les competències atribuïdes a altres administracions públiques en aquesta matèria.

2. Són autoritats i òrgans competents en matèria de seguretat ciutadana, en l'àmbit de l'Administració General de l'Estat:

- a) El ministre de l'Interior.
- b) El secretari d'Estat de Seguretat.

c) Els titulars dels òrgans directius del Ministeri de l'Interior que tinguin atribuïda aquesta condició, en virtut de disposicions legals o reglamentàries.

d) Els delegats del Govern a les comunitats autònomes i a les ciutats de Ceuta i Melilla.

e) Els subdelegats del Govern a les províncies i els directors insulars.

3. Són autoritats i òrgans competents, als efectes d'aquesta Llei, els corresponents de les comunitats autònomes que hagin assumit competències per protegir persones i béns i mantenir la seguretat ciutadana i que disposin d'un cos de policia propi.

4. Les autoritats de les ciutats de Ceuta i Melilla i les autoritats locals han d'exercir les facultats que els corresponen, d'acord amb la Llei orgànica 2/1986, de 13 de març, i la legislació de règim local, espectacles públics, activitats recreatives i activitats classificades.

Article 6. *Cooperació interadministrativa.*

L'Administració General de l'Estat i les altres administracions públiques amb competències en matèria de seguretat ciutadana s'han de regir, en les seves relacions, pels principis de cooperació i lleialtat institucional, i s'han de facilitar la informació d'acord amb la legislació vigent i l'assistència tècnica necessàries en l'exercici de les seves atribucions respectives. Així mateix, quan calgui, han de coordinar les accions destinades a garantir que es compleixi aquesta Llei, de conformitat amb el que disposen la Llei orgànica 2/1986, de 13 de març, i la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

Article 7. *Deure de col·laboració.*

1. Totes les autoritats i funcionaris públics, en l'àmbit de les seves competències respectives i d'acord amb la seva normativa específica, han de col·laborar amb les autoritats i els òrgans a què es refereix l'article 5, i prestar-los l'auxili que sigui possible i adequat per aconseguir les finalitats que s'enumeren a l'article 3. Quan, per raó del seu càrrec, tinguin coneixement de fets que pertorbin greument la seguretat ciutadana o fets dels quals es pugui inferir racionalment que poden produir una pertorbació greu, estan obligats a posar-ho immediatament en coneixement de l'autoritat competent.

2. Les autoritats i els òrgans competents i els membres de les forces i cossos de seguretat poden sol·licitar als particulars ajuda i col·laboració en la mesura necessària per complir les finalitats que preveu aquesta Llei, especialment en els casos de calamitat pública greu o catàstrofe extraordinària, sempre que això no impliqui cap risc personal per a aquests. Els qui pateixin danys i perjudicis per aquestes causes han de ser indemnitzats d'acord amb les lleis.

3. Les empreses de seguretat privada, els despatxos de detectius privats i el personal de seguretat privada tenen un deure especial d'auxiliar les forces i cossos de seguretat en l'exercici de les seves funcions, prestar-los la col·laboració que necessitin i seguir les seves instruccions, en els termes que preveu la normativa de seguretat privada.

4. El personal que exerceix funcions de policia administrativa té el deure especial de col·laborar en la consecució de les finalitats que preveu l'article 3 d'aquesta Llei.

CAPÍTOL II

Documentació i identificació personal

Article 8. *Acreditació de la identitat dels ciutadans espanyols.*

1. Els espanyols tenen dret que se'ls expedeixi el document nacional d'identitat.

El document nacional d'identitat és un document públic i oficial, i té la protecció que a aquests tipus de documents atorguen les lleis, així com prou valor per si sol per acreditar la identitat i les dades personals del titular.

2. Al document nacional d'identitat hi han de figurar la fotografia i la signatura del titular, així com les dades personals que es determinin reglamentàriament, que han de respectar el dret a la intimitat de la persona, sense que en cap cas puguin ser relatives a la raça, ètnia, religió, creences, opinió, ideologia, discapacitat, orientació o identitat sexual, ni afiliació política o sindical. La targeta suport del document nacional d'identitat ha d'incorporar les mesures de seguretat necessàries per assolir condicions de qualitat i inalterabilitat i les màximes garanties per impedir-ne la falsificació.

3. El document nacional d'identitat permet als espanyols majors d'edat que gaudeixin de plena capacitat d'obrar i als menors emancipats la identificació electrònica del titular i la signatura electrònica de documents, en els termes que prevegi la legislació específica. Les persones amb capacitat modificada judicialment poden exercir aquestes facultats quan ho sol·liciti expressament l'interessat i aquest no necessiti, atenent la resolució judicial que complementi la seva capacitat, la representació o l'assistència d'una institució de protecció i suport per obligar-se o contractar.

El prestador de serveis de certificació ha de revocar el certificat de signatura electrònica a instància del Ministeri de l'Interior, després de rebre aquest la comunicació de l'encarregat del Registre Civil de la inscripció de la resolució judicial que determini la necessitat del complement de la capacitat per obligar-se o contractar, de la mort o de la declaració d'absència o mort d'una persona.

Article 9. *Obligacions i drets del titular del document nacional d'identitat.*

1. El document nacional d'identitat és obligatori a partir dels catorze anys. És personal i intransferible, i el titular l'ha de mantenir en vigor, conservar i custodiar amb la diligència deguda. El titular no pot ser privat d'aquest document, ni tan sols temporalment, excepte en els supòsits en què, tal com prevegi la llei, s'hagi de substituir per un altre document.

2. Totes les persones obligades a obtenir el document nacional d'identitat també ho estan a exhibir-lo i a permetre que es comprovin les mesures de seguretat a què es refereix l'apartat 2 de l'article 8, quan l'autoritat o els seus agents els ho requereixin, per complir les finalitats que preveu l'apartat 1 de l'article 16. En cas de sostracció o pèrdua, cal notificar-ho tan aviat com sigui possible a la comissaria de policia o al lloc de les forces i cossos de seguretat més proper.

Article 10. *Competències sobre el document nacional d'identitat.*

1. Correspon al Ministeri de l'Interior la competència exclusiva per dirigir, organitzar i gestionar tots els aspectes referents a la confecció i l'expedició del document nacional d'identitat, de conformitat amb el que disposen aquesta llei i la legislació sobre signatura electrònica.

2. La competència a què es refereix l'apartat anterior l'ha d'exercir la Direcció General de la Policia, a la qual corresponen també la custòdia i la responsabilitat dels arxius i fitxers relacionats amb el document nacional d'identitat.

3. L'expedició està subjecta al pagament d'una taxa.

Article 11. *Passaport de ciutadans espanyols.*

1. El passaport espanyol és un document públic, personal, individual i intransferible que, llevat que hi hagi una prova en contra, acredita la identitat i la nacionalitat dels ciutadans espanyols fora d'Espanya, i dins del territori nacional, les mateixes circumstàncies dels espanyols no residents.

2. Els ciutadans espanyols tenen el dret que se'ls expedeixi el passaport, que només es pot exceptuar en les circumstàncies següents:

a) Haver estat condemnat a penes o mesures de seguretat privatives de llibertat, mentre no s'hagin extingit, llevat que obtingui l'autorització de l'òrgan judicial competent.

b) Haver estat acordada per l'òrgan judicial competent la retirada del seu passaport d'acord amb el que preveu la llei.

c) Haver-li estat imposada una mesura de llibertat vigilada amb prohibició d'abandonar el territori nacional, llevat que obtingui l'autorització de l'òrgan judicial competent.

d) Quan l'òrgan judicial competent hagi prohibit la sortida d'Espanya o l'expedició de passaport a un menor d'edat o a una persona amb la capacitat modificada judicialment, d'acord amb el que disposa la llei.

3. L'obtenció del passaport per part dels ciutadans subjectes a pàtria potestat o a tutela està condicionada al consentiment exprés de les persones o l'òrgan que en tingui encomanat l'exercici o, si no n'hi ha, de l'òrgan judicial competent.

4. Els titulars del passaport tenen l'obligació d'exhibir-lo i facilitar-lo quan els ho requereixin l'autoritat o els seus agents. També estan obligats a custodiar-lo i conservar-lo amb la diligència deguda. En cas de sostracció o pèrdua, cal notificar-ho de manera immediata a les forces i cossos de seguretat o, si s'escau, a la representació diplomàtica o consular d'Espanya a l'estranger.

Article 12. *Competències sobre el passaport.*

1. La competència per expedir el passaport correspon:

- a) En el territori nacional, a la Direcció General de la Policia.
- b) En l'estranger, a les representacions diplomàtiques i consulars d'Espanya.

2. L'expedició està subjecta al pagament d'una taxa.

3. Correspon al Govern, a proposta dels ministres de l'Interior i d'Afers Exteriors i de Cooperació, desplegar aquesta Llei pel que fa al règim jurídic del passaport.

Article 13. *Acreditació de la identitat de ciutadans estrangers.*

1. Els estrangers que es trobin en territori espanyol tenen el dret i l'obligació de conservar i dur amb ells la documentació que acrediti la seva identitat expedida per les autoritats competents del país d'origen o de procedència, així com la que n'acrediti la situació regular a Espanya.

2. Els estrangers no poden ser privats de la seva documentació d'origen, excepte en el curs d'investigacions judicials de caràcter penal.

3. Els estrangers estan obligats a exhibir la documentació que s'esmenta a l'apartat 1 d'aquest article i a permetre que es comprovin les mesures de seguretat d'aquesta, quan els ho requereixin les autoritats o els seus agents de conformitat amb el que disposa la llei, i durant el temps imprescindible per dur a terme la comprovació esmentada, sense perjudici de poder demostrar la seva identitat per qualsevol altre mitjà si no la duen amb ells.

CAPÍTOL III

Actuacions per mantenir i restablir la seguretat ciutadana

Secció 1a Potestats generals de policia de seguretat

Article 14. *Ordres i prohibicions.*

Les autoritats competents, de conformitat amb les lleis i els reglaments, poden dictar les ordres i prohibicions i disposar les actuacions policials estrictament necessàries per assegurar la consecució de les finalitats que preveu aquesta Llei, mitjançant una resolució motivada degudament.

Article 15. *Entrada i registre en domicili i en edificis d'organismes oficials.*

1. Els agents de les forces i cossos de seguretat només poden procedir a entrar en un domicili i registrar-lo en els casos que permeti la Constitució i en els termes que fixin les lleis.
2. És una causa legítima suficient per entrar en un domicili la necessitat d'evitar danys imminents i greus a les persones i a les coses, en supòsits de catàstrofe, calamitat, ruïna imminent o altres de semblants d'extrema i urgent necessitat.
3. Per entrar en edificis ocupats per organismes oficials o entitats públiques, no cal el consentiment de l'autoritat o funcionari que els tingui a càrrec.
4. Quan per les causes que preveu aquest article les forces i cossos de seguretat entrin en un domicili particular, han de remetre sense dilació l'acta o atestat que instrueixin a l'autoritat judicial competent.

Article 16. *Identificació de persones.*

1. En el compliment de les seves funcions d'indagació i prevenció delictiva, així com per sancionar les infraccions penals i administratives, els agents de les forces i cossos de seguretat poden requerir la identificació de les persones en els supòsits següents:
 - a) Quan hi hagi indicis que han pogut participar en la comissió d'una infracció.
 - b) Quan, en atenció a les circumstàncies concurrents, es consideri raonablement necessari que acreditin la seva identitat per prevenir la comissió d'un delictes.

En aquests supòsits, els agents poden dur a terme les comprovacions necessàries a la via pública o al lloc on s'hagi fet el requeriment, inclosa la identificació de persones amb la cara no visible totalment o parcialment per utilitzar qualsevol tipus de peça de roba o objecte que la cobreixi, cosa que n'impedeixi o en dificulti la identificació, quan sigui necessari als efectes indicats.

En la pràctica de la identificació cal respectar estrictament els principis de proporcionalitat, igualtat de tracte i no-discriminació per raó de naixement, nacionalitat, origen racial o ètnic, sexe, religió o creences, edat, discapacitat, orientació o identitat sexual, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.

2. Quan no sigui possible la identificació per qualsevol mitjà, inclosa la via telemàtica o telefònica, o si la persona es nega a identificar-se, els agents, per impedir que es cometi un delictes o amb l'objecte de sancionar una infracció, poden requerir als qui no puguin ser identificats que els acompanyin a les dependències policials més properes en què es disposi dels mitjans adequats per dur a terme aquesta diligència, només a l'efecte d'identificar-los i durant el temps estrictament necessari, que no pot superar en cap cas les sis hores.

La persona a qui se sol·liciti que s'identifiqui ha de ser informada de manera immediata i comprensible de les raons d'aquesta sol·licitud, així com, si s'escau, del requeriment perquè acompanyi els agents a les dependències policials.

3. En les dependències a què fa referència l'apartat 2, cal portar un llibre registre en el qual només s'han d'efectuar assentaments relacionats amb la seguretat ciutadana. Aquest llibre registre ha de recollir les diligències d'identificació practicades, així com els motius, les circumstàncies i la durada d'aquestes, i les seves dades només es poden comunicar a l'autoritat judicial competent i al Ministeri Fiscal. L'òrgan competent de l'Administració ha de remetre mensualment al Ministeri Fiscal un extracte de les diligències d'identificació amb expressió del temps utilitzat en cadascuna. Els assentaments d'aquest llibre registre s'han de cancel·lar d'ofici una vegada transcorreguts tres anys.

4. A les persones desplaçades a dependències policials amb l'objecte d'identificar-les se'ls ha d'expedir, quan en surtin, un volant acreditatiu del temps de permanència en les dependències, la causa i la identitat dels agents actuants.

5. En els casos de resistència o negativa a identificar-se o a col·laborar en les comprovacions o pràctiques d'identificació, cal complir el que disposen el Codi penal, la Llei d'enjudiciament criminal i, si s'escau, aquesta Llei.

Article 17. Restricció del trànsit i controls a les vies públiques.

1. Els agents de les forces i cossos de seguretat poden limitar o restringir la circulació o permanència en vies o llocs públics i establir zones de seguretat en supòsits d'alteració de la seguretat ciutadana o de la convivència pacífica, o quan hi hagi indicis racionals que es pugui produir l'alteració esmentada, durant el temps imprescindible per mantenir o restablir la seguretat ciutadana. Així mateix, poden ocupar preventivament els efectes o instruments susceptibles d'utilitzar-se per a accions il·legals, i donar-los la destinació que escaigui legalment.

2. Per prevenir delictes d'especial gravetat o generadors d'alarma social, així com per descobrir i detenir els qui hagin participat en la comissió d'aquests delictes i procedir a recollir els instruments, efectes o proves, es poden establir controls a les vies, llocs o establiments públics, sempre que sigui indispensable identificar-hi persones, registrar-hi vehicles o controlar-hi superficialment efectes personals.

Article 18. Comprovacions i registres en llocs públics.

1. Els agents de l'autoritat poden practicar les comprovacions en les persones, béns i vehicles que calgui per impedir que a les vies, llocs i establiments públics es duguin o s'utilitzin il·legalment armes, explosius, substàncies perilloses o altres objectes, instruments o mitjans que generin un risc potencialment greu per a les persones, susceptibles d'utilitzar-se per cometre un delicte o alterar la seguretat ciutadana, quan tinguin indicis de la seva presència eventual als llocs esmentats, i han de procedir, si s'escau, a intervenir-los. Amb aquesta finalitat, els ciutadans tenen el deure de col·laborar i no obstaculitzar la tasca dels agents de l'autoritat en l'exercici de les seves funcions.

2. Els agents de l'autoritat poden procedir a ocupar temporalment tot qualsevol objecte, instrument o mitjà d'agressió, fins i tot les armes que es duguin amb llicència, permís o autorització, si es considera necessari, per tal de prevenir que es cometi un delicte, o quan hi hagi perill per a la seguretat de les persones o dels béns.

Article 19. Disposicions comunes a les diligències d'identificació, registre i comprovació.

1. Les diligències d'identificació, registre i comprovació practicades pels agents de les forces i cossos de seguretat en ocasió d'actuacions efectuades de conformitat amb el que disposa aquesta secció no estan subjectes a les mateixes formalitats que la detenció.

2. La captura durant les diligències d'identificació, registre i comprovació d'armes, drogues tòxiques, estupefaents, substàncies psicotròpiques o altres efectes procedents d'un delicte o una infracció administrativa s'ha de fer constar a l'acta corresponent, que l'interessat ha de signar; si aquest es nega a signar-la, cal deixar constància expressa d'aquesta negativa. L'acta que s'estengui gaudeix de presumpció de veracitat dels fets que s'hi consignen, llevat que hi hagi una prova en contra.

Article 20. Registres corporals externs.

1. Es pot practicar el registre corporal extern i superficial de la persona quan hi hagi indicis racionals per suposar que pot conduir a la troballa d'instruments, efectes o altres objectes rellevants per exercir les funcions d'indagació i prevenció que encarreguen les lleis a les forces i cossos de seguretat.

2. Llevat que hi hagi una situació d'urgència per risc greu i imminent per als agents:

a) El registre l'ha d'efectuar un agent del mateix sexe que la persona sobre la qual es practiqui aquesta diligència.

b) Si exigeix deixar a la vista parts del cos normalment cobertes per roba, el registre s'ha de fer en un lloc reservat i fora de la vista de tercers. Cal deixar constància escrita d'aquesta diligència, de les seves causes i de la identitat de l'agent que l'hagi adoptat.

3. Els registres corporals externs han de respectar els principis de l'apartat 1 de l'article 16, així com el d'ingerència mínima, i s'han de fer de la manera que causin el mínim perjudici a la intimitat i dignitat de la persona afectada, a qui s'ha d'informar de manera immediata i comprensible de les raons de la realització del registre en qüestió.

4. Els registres a què es refereix aquest article es poden dur a terme contra la voluntat de l'afectat, i s'han d'adoptar les mesures de compulsió indispensables de conformitat amb els principis d'idoneïtat, necessitat i proporcionalitat.

Article 21. *Mesures de seguretat extraordinàries.*

Les autoritats competents poden acordar, com a mesures de seguretat extraordinàries, el tancament o desallotjament de locals o establiments, la prohibició del pas, l'evacuació d'immobles o espais públics delimitats degudament, o el dipòsit d'explosius o altres substàncies susceptibles d'utilitzar-se com a tals, en situacions d'emergència que les facin imprescindibles i durant el temps que sigui estrictament necessari per garantir la seguretat ciutadana. Els agents de l'autoritat poden adoptar aquestes mesures si la urgència de la situació ho fa imprescindible, fins i tot mitjançant ordres verbals.

Als efectes d'aquest article, s'entén per emergència tota situació de risc sobrevinguda per un esdeveniment que posa en perill imminent persones o béns i exigeix una actuació ràpida per part de l'autoritat o dels seus agents a fi d'evitar-la o mitigar-ne els efectes.

Article 22. *Ús de videocàmeres.*

L'autoritat governativa i, si s'escau, les forces i cossos de seguretat, poden procedir a gravar persones, llocs o objectes mitjançant càmeres de videovigilància fixes o mòbils autoritzades legalment, d'acord amb la legislació vigent en la matèria.

Secció 2a Manteniment i restabliment de la seguretat ciutadana en reunions i manifestacions

Article 23. *Reunions i manifestacions.*

1. Les autoritats a què es refereix aquesta Llei han d'adoptar les mesures necessàries per protegir la celebració de reunions i manifestacions, a fi d'impedir que es pertorbi la seguretat ciutadana.

Així mateix, poden acordar la dissolució de reunions en llocs de trànsit públic i manifestacions en els supòsits que preveu l'article 5 de la Llei orgànica 9/1983, de 15 de juliol, reguladora del dret de reunió.

També poden dissoldre les concentracions de vehicles a les vies públiques i retirar els vehicles o qualsevol altre obstacle quan impedeixi, posi en perill o dificulti la circulació per les vies.

2. Les mesures d'intervenció per mantenir o restablir la seguretat ciutadana en reunions i manifestacions han de ser graduals i proporcionades a les circumstàncies. La dissolució de reunions i manifestacions ha de ser l'últim recurs.

3. Abans d'adoptar les mesures a què es refereix l'apartat anterior, les unitats actuants de les forces i cossos de seguretat han d'avisar d'aquestes mesures les persones afectades, i poden fer-ho de manera verbal si la urgència de la situació ho fa imprescindible.

En cas que es produeixi una alteració de la seguretat ciutadana amb armes, artefactes explosius o objectes contundents o de qualsevol altra manera perillosos, les forces i cossos de seguretat poden dissoldre la reunió o manifestació o retirar-ne els vehicles i obstacles sense necessitat de cap avís previ.

Article 24. *Col·laboració entre les forces i cossos de seguretat.*

En els casos a què es refereix l'article anterior, les forces i cossos de seguretat han de col·laborar mútuament en els termes que prevegi la seva llei orgànica reguladora.

CAPÍTOL IV

Potestats especials de policia administrativa de seguretat

Article 25. *Obligacions de registre documental.*

1. Les persones físiques o jurídiques que exerceixin activitats rellevants per a la seguretat ciutadana, com les d'allotjament, transport de persones, accés comercial a serveis telefònics o telemàtics d'ús públic mitjançant establiments oberts al públic, comerç o reparació d'objectes usats, lloguer o desballestament de vehicles de motor, compravenda de joies i metalls, ja siguin preciosos o no, objectes o obres d'art, serralleria de seguretat, centres gestors de residus metàl·lics, establiments de comerç a l'engròs de ferralla o productes de deixalla, o de venda de productes químics perillosos a particulars, queden subjectes a les obligacions de registre documental i informació en els termes que estableixin les disposicions aplicables.

2. Els titulars d'embarcacions d'alta velocitat, així com els d'aeronaus lleugeres estan obligats a dur a terme les actuacions de registre documental i informació que preveu la normativa vigent.

Article 26. *Establiments i instal·lacions obligats a adoptar mesures de seguretat.*

Reglamentàriament, en desplegament del que disposa aquesta Llei, en la legislació de seguretat privada, en la d'infraestructures crítiques o en qualsevol altra normativa sectorial, es pot establir la necessitat d'adoptar mesures de seguretat en establiments i instal·lacions industrials, comercials i de serveis, així com en les infraestructures crítiques, amb la finalitat de prevenir que es cometin actes delictius o infraccions administratives, o quan generin riscos directes per a tercers o siguin especialment vulnerables.

Article 27. *Espectacles i activitats recreatives.*

1. L'Estat pot dictar normes de seguretat pública per als edificis i les instal·lacions en què se celebrin espectacles i activitats recreatives.

2. Les autoritats a què es refereix aquesta Llei han d'adoptar les mesures necessàries per preservar la celebració pacífica d'espectacles públics. En particular, poden prohibir i, en cas d'estar-se celebrant, suspendre, els espectacles i les activitats recreatives quan hi hagi un perill cert per a persones i béns, o quan s'esdevinguin o es prevegin alteracions greus de la seguretat ciutadana.

3. La normativa específica ha de determinar els supòsits en què els delegats de l'autoritat hagin d'estar presents en la celebració dels espectacles i les activitats recreatives, els quals poden procedir, amb avis previ als organitzadors, a suspendre'ls per raons de màxima urgència en els supòsits que preveu l'apartat anterior.

4. Els espectacles esportius queden subjectes, en tot cas, a les mesures de prevenció de la violència que disposa la legislació específica contra la violència, el racisme, la xenofòbia i la intolerància en l'esport.

Article 28. *Control administratiu sobre armes, explosius, cartutxeria i articles pirotècnics.*

1. Correspon al Govern:

a) Regular els requisits i les condicions de fabricació, reparació, circulació, emmagatzematge, comerç, adquisició, alienació, tinença i utilització d'armes, així com d'imitacions, rèpliques i peces fonamentals.

b) Regular els requisits i les condicions que s'han esmentat abans pel que fa a explosius, cartutxeria i articles pirotècnics.

c) Adoptar les mesures de control necessàries per complir els requisits i les condicions a què es refereixen els paràgrafs a) i b).

2. La intervenció d'armes, explosius, cartutxeria i articles pirotècnics correspon al Ministeri de l'Interior, que l'exerceix a través de la Direcció General de la Guàrdia Civil, els serveis de la qual estan habilitats per dur a terme en qualsevol moment les inspeccions i comprovacions que calgui als espais destinats a fabricar, emmagatzemar, comercialitzar o utilitzar els productes esmentats.

Article 29. *Mesures de control.*

1. El Govern ha de regular les mesures de control necessàries sobre les matèries que s'enumeren a l'article anterior:

a) Mitjançant la subjecció de l'obertura i el funcionament de les fàbriques, tallers, dipòsits, establiments de comercialització i llocs d'utilització, així com les activitats relacionades, a requisits de catalogació o classificació, autorització, informació, inspecció, vigilància i control, requisits especials d'habilitació per al personal encarregat de la manipulació, així com la determinació del règim de responsabilitat dels qui tinguin el deure de prevenir que es cometin determinades infraccions.

b) Amb l'establiment de la titularitat obligatòria de llicències, permisos o autoritzacions per a l'adquisició, la tinença i la utilització d'armes de foc, l'expedició dels quals té caràcter restrictiu quan es tracti d'armes de defensa personal, per a les quals cal limitar la concessió de llicències, permisos o autoritzacions a supòsits d'estricta necessitat. Per concedir llicències, permisos i autoritzacions cal tenir en compte la conducta i els antecedents de l'interessat. En tot cas, el sol·licitant ha de prestar el seu consentiment exprés a favor de l'òrgan de l'Administració General de l'Estat que tramita la seva sol·licitud perquè se'n sol·licitin els antecedents penals.

c) A través de la prohibició de la fabricació, tinença i comercialització d'armes, cartutxeria, articles pirotècnics i explosius especialment perillosos, així com el dipòsit d'aquests productes.

2. La fabricació, el comerç i la distribució d'armes, articles pirotècnics, cartutxeria i explosius constitueix un sector amb regulació específica en matèria de dret d'establiment, en els termes que preveu la legislació sobre inversions estrangeres a Espanya, i correspon als ministeris de Defensa, de l'Interior i d'Indústria, Energia i Turisme l'exercici de les competències de supervisió i control.

CAPÍTOL V

Règim sancionador

Secció 1a Subjectes responsables, òrgans competents i regles generals sobre les infraccions i l'aplicació de les sancions

Article 30. *Subjectes responsables.*

1. La responsabilitat per les infraccions comeses recau directament en l'autor del fet en què consisteixi la infracció.

2. Estan exempts de responsabilitat per les infraccions comeses els menors de catorze anys.

En cas que la infracció sigui comesa per un menor de catorze anys, l'autoritat competent ho ha de comunicar al Ministeri Fiscal perquè iniciï, si s'escau, les actuacions oportunes.

3. Als efectes d'aquesta Llei, es consideren organitzadors o promotors de les reunions en llocs de trànsit públic o manifestacions les persones físiques o jurídiques que hagin subscrit la comunicació preceptiva. Així mateix, encara que no hagin subscrit o presentat la comunicació, també es consideren organitzadors o promotors els qui de fet les presideixin o dirigeixin o exerceixin actes semblants, o els qui per publicacions o declaracions de convocatòria, per les manifestacions orals o escrites que s'hi difonguin,

pels lemes, les banderes o altres signes que mostrin o per qualsevol altre fet, es pugui determinar raonablement que en són directores.

Article 31. *Normes concursals.*

1. Els fets susceptibles de ser qualificats segons dos o més preceptes d'aquesta Llei o d'una altra s'han de sancionar d'acord amb les regles següents:

- a) El precepte especial s'aplica amb preferència al general.
- b) El precepte més ampli o complex absorbeix el que sancioni les infraccions consumides en aquell.
- c) En defecte dels criteris anteriors, el precepte més greu exclou els que sancionin el fet amb una sanció menor.

2. En cas que un sol fet constitueixi dues o més infraccions, o quan una d'aquestes sigui un mitjà necessari per cometre l'altra, cal sancionar la conducta per la infracció que apliqui una sanció més gran.

3. Quan una acció o omissió s'hagi de prendre en consideració com a criteri de graduació de la sanció o com a circumstància que determini la qualificació de la infracció, no es pot sancionar com una infracció independent.

Article 32. *Òrgans competents.*

1. Són òrgans competents en l'àmbit de l'Administració General de l'Estat:

- a) El ministre de l'Interior, per sancionar les infraccions molt greus en grau màxim.
- b) El secretari d'Estat de Seguretat, per sancionar infraccions molt greus en grau mitjà i en grau mínim.
- c) Els delegats del Govern a les comunitats autònomes i a les ciutats de Ceuta i Melilla, per sancionar les infraccions greus i lleus.

2. Són competents per imposar les sancions tipificades en aquesta Llei les autoritats corresponents de la comunitat autònoma en l'àmbit de les seves competències en matèria de seguretat ciutadana.

3. Els alcaldes poden imposar les sancions i adoptar les mesures que preveu aquesta Llei quan les infraccions es cometin en espais públics municipals o afectin béns de titularitat local, sempre que tinguin competència sobre la matèria d'acord amb la legislació específica.

En els termes de l'article 41, les ordenances municipals poden introduir especificacions o graduacions en el quadre de les infraccions i sancions que es tipifiquen en aquesta Llei.

Article 33. *Graduació de les sancions.*

1. En imposar les sancions per la comissió de les infraccions tipificades en aquesta Llei cal observar el principi de proporcionalitat, d'acord amb el que disposen els apartats següents.

2. Dins dels límits que es preveuen per a les infraccions molt greus i greus, les multes es divideixen en tres trams de la mateixa extensió, corresponents als graus mínim, mitjà i màxim, en els termes de l'apartat 1 de l'article 39.

La comissió d'una infracció determina la imposició de la multa corresponent en grau mínim.

La infracció s'ha de sancionar amb una multa en grau mitjà quan s'acrediti la concurrència, almenys, d'una de les circumstàncies següents:

- a) La reincidència per la comissió en el terme de dos anys de més d'una infracció de la mateixa naturalesa, quan així s'hagi declarat per resolució ferma en via administrativa.
- b) La realització dels fets amb intervenció de violència, amenaça o intimidació.

c) L'execució dels fets utilitzant qualsevol tipus de peça de roba o objecte que cobreixi la cara, de manera que s'impedeixi o es dificulti la identificació.

d) L'ús, per cometre la infracció, de menors d'edat, persones amb discapacitat necessitades de protecció especial o en situació de vulnerabilitat.

En cada grau, per individualitzar la multa cal tenir en compte els criteris següents:

- a) L'entitat del risc produït per a la seguretat ciutadana o la salut pública.
- b) La quantia del perjudici causat.
- c) La transcendència del perjudici per prevenir, mantenir o restablir la seguretat ciutadana.
- d) L'alteració ocasionada en el funcionament dels serveis públics o en el proveïment de béns i serveis a la població.
- e) El grau de culpabilitat.
- f) El benefici econòmic obtingut com a conseqüència de la comissió de la infracció.
- g) La capacitat econòmica de l'infractor.

Les infraccions només s'han de sancionar amb una multa en grau màxim quan els fets siguin d'una gravetat especial i així ho justifiquin el nombre i l'entitat de les circumstàncies concurrents i els criteris que preveu aquest apartat.

3. La multa per cometre infraccions lleus s'ha de determinar directament atenent les circumstàncies i els criteris de l'apartat anterior.

Secció 2a Infraccions i sancions

Article 34. *Classificació de les infraccions.*

Les infraccions tipificades en aquesta Llei es classifiquen en molt greus, greus i lleus.

Article 35. *Infraccions molt greus.*

Són infraccions molt greus:

1. Les reunions o manifestacions no comunicades o prohibides en infraestructures o instal·lacions en què es presten serveis bàsics per a la comunitat, o pels voltants d'aquestes, així com la intrusió en els seus recintes, fins i tot sobrevolar-los, quan, en qualsevol d'aquests supòsits, s'hagi generat un risc per a la vida o la integritat física de les persones.

En el cas de les reunions i manifestacions, en són responsables els organitzadors o promotors.

2. La fabricació, reparació, emmagatzematge, circulació, comerç, transport, distribució, adquisició, certificació, alienació o utilització d'armes reglamentàries, explosius catalogats, cartutxeria o articles pirotècnics incomplint la normativa d'aplicació, no disposant de la documentació o l'autorització requerides o excedint els límits autoritzats quan aquestes conductes no siguin constitutives de delictes, així com l'omissió, insuficiència o falta d'eficàcia de les mesures de seguretat o precaucions que siguin obligatòries, sempre que en aquestes actuacions es causin perjudicis molt greus.

3. La celebració d'espectacles públics o activitats recreatives trencant la prohibició o suspensió ordenada per l'autoritat corresponent per raons de seguretat pública.

4. La projecció de feixos de llum, mitjançant qualsevol tipus de dispositiu, sobre els pilots o conductors de mitjans de transport que els puguin enlluernar o que en puguin distreure l'atenció i provocar accidents.

Article 36. *Infraccions greus.*

Són infraccions greus:

1. La perturbació de la seguretat ciutadana en actes públics, espectacles esportius o culturals, solemnitats i oficis religiosos o altres reunions a les quals assisteixin nombroses persones, quan no sigui constitutiva d'infracció penal.

2. La pertorbació greu de la seguretat ciutadana que es produeixi en ocasió de reunions o manifestacions davant les seus del Congrés dels Diputats, el Senat i les assemblees legislatives de les comunitats autònomes, encara que no estiguin reunides, quan no constitueixi infracció penal.

3. Causar desordres a les vies, espais o establiments públics, o obstaculitzar la via pública amb mobiliari urbà, vehicles, contenidors, pneumàtics o altres objectes, quan en tots dos casos s'ocasioni una alteració greu de la seguretat ciutadana.

4. Els actes d'obstrucció que pretenguin impedir a qualsevol autoritat, empleat públic o corporació oficial l'exercici legítim de les seves funcions, el compliment o l'execució d'acords o resolucions administratives o judicials, sempre que es produeixin al marge dels procediments establerts legalment i no siguin constitutius de delictes.

5. Les accions i omissions que impedeixin o obstaculitzin el funcionament dels serveis d'emergència, i que per tant provoquin o incrementin un risc per a la vida o la integritat de les persones o de danys en els béns, o agreugin les conseqüències del succés que motiví l'actuació d'aquells.

6. La desobediència o la resistència a l'autoritat o als seus agents en l'exercici de les seves funcions, quan no siguin constitutives de delictes, així com la negativa a identificar-se a requeriment de l'autoritat o dels seus agents o l'al·legació de dades falses o inexactes en els processos d'identificació.

7. La negativa a la dissolució de reunions i manifestacions en llocs de trànsit públic ordenada per l'autoritat competent quan concorrin els supòsits de l'article 5 de la Llei orgànica 9/1983, de 15 de juliol.

8. La pertorbació del desenvolupament d'una reunió o manifestació lícita, quan no constitueixi infracció penal.

9. La intrusió en infraestructures o instal·lacions en què es presten serveis bàsics per a la comunitat, fins i tot sobrevolar-les, quan s'hagi produït una interferència greu en el seu funcionament.

10. Dur, exhibir o utilitzar armes prohibides, així com dur, exhibir o utilitzar armes de manera negligent, temerària o intimidatòria, o fora dels llocs habilitats per utilitzar-les, encara que en aquest últim cas es tingui llicència, sempre que aquestes conductes no constitueixin un infracció penal.

11. La sol·licitud o l'acceptació per part del demandant de serveis sexuals retribuïts en zones de trànsit públic en les proximitats de llocs destinats a l'ús per part de menors, com ara centres educatius, parcs infantils o espais d'oci accessibles a menors d'edat, o quan aquestes conductes, pel lloc en què es duguin a terme, puguin generar un risc per a la seguretat viària.

Els agents de l'autoritat han de requerir a les persones que ofereixin aquests serveis que s'abstinguin de fer-ho als llocs esmentats, i els han d'informar que la inobservança d'aquest requeriment podria constituir una infracció del paràgraf 6 d'aquest article.

12. La fabricació, reparació, emmagatzematge, circulació, comerç, transport, distribució, adquisició, certificació, alienació o utilització d'armes reglamentàries, explosius catalogats, cartutxeria o articles pirotècnics incomplint la normativa d'aplicació, no disposant de la documentació o autorització requerides o excedint els límits autoritzats, quan aquestes conductes no siguin constitutives de delictes, així com l'omissió, insuficiència o falta d'eficàcia de les mesures de seguretat o precaucions que siguin obligatòries.

13. La negativa d'accés o l'obstrucció deliberada de les inspeccions o els controls reglamentaris, establerts d'acord amb el que disposa aquesta Llei, en fàbriques, locals, establiments, embarcacions i aeronaus.

14. L'ús públic i indegut d'uniformes, insígnies o condecoracions oficials, o rèpliques d'aquests, així com d'altres elements de l'equipament dels cossos policials o dels serveis d'emergència que puguin generar engany sobre la condició de qui els utilitzi, quan no sigui constitutiu d'infracció penal.

15. La falta de col·laboració amb les forces i cossos de seguretat per investigar delictes o prevenir accions que puguin posar en risc la seguretat ciutadana en els supòsits que preveu l'article 7.

16. El consum o la tinença il·lícits de drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicotròpiques, encara que no estiguin destinades al tràfic, en llocs, vies, establiments públics o transports col·lectius, així com l'abandonament dels instruments o altres efectes utilitzats per a això en els llocs esmentats.

17. El trasllat de persones, amb qualsevol tipus de vehicle, per tal de facilitar-los l'accés a drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicotròpiques, sempre que no constitueixi delictes.

18. L'execució d'actes de plantació i cultiu il·lícits de drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicotròpiques en llocs visibles al públic, quan no siguin constitutius d'infracció penal.

19. La tolerància del consum il·legal o el tràfic de drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicotròpiques en locals o establiments públics, o la falta de diligència a fi d'impedir-los per part dels propietaris, administradors o encarregats d'aquests.

20. La manca dels registres que preveu aquesta Llei per a les activitats amb transcendència per a la seguretat ciutadana, o l'omissió de comunicacions obligatòries.

21. L'al·legació de dades o circumstàncies falses per obtenir les documentacions que preveu aquesta Llei, sempre que no constitueixi infracció penal.

22. L'incompliment de les restriccions a la navegació imposades per reglament a les embarcacions d'alta velocitat i aeronaus lleugeres.

23. L'ús no autoritzat d'imatges o dades personals o professionals d'autoritats o membres de les forces i cossos de seguretat que pugui posar en perill la seguretat personal o familiar dels agents i de les instal·lacions protegides o posar en risc l'èxit d'una operació, amb respecte al dret fonamental a la informació.

Article 37. *Infraccions lleus.*

Són infraccions lleus:

1. La celebració de reunions en llocs de trànsit públic o de manifestacions incomplint el que preceptuen els articles 4.2, 8, 9, 10 i 11 de la Llei orgànica 9/1983, de 15 de juliol, la responsabilitat de les quals correspon als organitzadors o promotors.

2. L'exhibició d'objectes perillosos per a la vida i la integritat física de les persones amb ànim intimidatori, sempre que no constitueixi delictes o infracció greu.

3. L'incompliment de les restriccions de circulació de vianants o itinerari en ocasió d'un acte públic, una reunió o una manifestació, quan provoquin alteracions menors en el seu desenvolupament normal.

4. Les faltes de respecte i consideració dirigides a un membre de les forces i cossos de seguretat en l'exercici de les seves funcions de protecció de la seguretat, quan aquestes conductes no siguin constitutives d'infracció penal.

5. La realització o incitació a la realització d'actes que atemptin contra la llibertat i la indemnitat sexual, o l'execució d'actes d'exhibició obscena, quan no constitueixin infracció penal.

6. La projecció de feixos de llum, mitjançant qualsevol tipus de dispositiu, sobre membres de les forces i cossos de seguretat per impedir o dificultar l'exercici de les seves funcions.

7. L'ocupació de qualsevol immoble, habitatge o edifici aliens, o la permanència en aquests, en tots dos casos contra la voluntat del propietari, l'arrendatari o el titular d'un altre dret sobre aquests, quan no siguin constitutives d'infracció penal.

Així mateix, l'ocupació de la via pública amb infracció del que disposa la Llei o contra la decisió adoptada en aplicació d'aquella per l'autoritat competent. S'entén inclosa en aquest supòsit l'ocupació de la via pública per a la venda ambulat no autoritzada.

8. L'omissió o la insuficiència de mesures per garantir la conservació de la documentació d'armes i explosius, així com la falta de denúncia de la pèrdua o sostracció d'aquesta documentació.

9. Les irregularitats en emplenar els registres que preveu aquesta Llei amb transcendència per a la seguretat ciutadana, incloses l'al·legació de dades o circumstàncies falses o l'omissió de comunicacions obligatòries dins dels terminis establerts, sempre que no constitueixin infracció penal.

10. L'incompliment de l'obligació d'obtenir la documentació personal exigida legalment, així com l'omissió negligent de la denúncia de la sostracció o pèrdua d'aquesta documentació.

11. La negligència en la custòdia i conservació de la documentació personal exigida legalment, considerada com a tal la tercera pèrdua o extraviament, i les posteriors, en el termini d'un any.

12. La negativa a lliurar la documentació personal exigida legalment quan se n'hagi acordat la retirada o retenció.

13. Els danys o el deslluïment de béns mobles o immobles d'ús o servei públic, així com de béns mobles o immobles privats en la via pública, quan no constitueixin infracció penal.

14. L'escalada d'edificis o monuments sense autorització quan hi hagi un risc cert que s'ocasionin danys a les persones o als béns.

15. La remoció de tanques, cintes o altres elements fixos o mòbils col·locats per les forces i cossos de seguretat per delimitar perímetres de seguretat, fins i tot amb caràcter preventiu, quan no constitueixi infracció greu.

16. Deixar solts o en condicions de causar danys animals ferotges o perjudicials, així com abandonar animals domèstics en condicions en què en pugui perillar la vida.

17. El consum de begudes alcohòliques en llocs, vies, establiments o transports públics quan pertorbi greument la tranquil·litat ciutadana.

Article 38. *Prescripció de les infraccions.*

1. Les infraccions administratives tipificades en aquesta Llei prescriuen al cap de sis mesos, d'un any o de dos anys d'haver-se comès, segons que siguin lleus, greus o molt greus, respectivament.

2. Els terminis que s'assenyalen en aquesta Llei es computen des del dia en què s'hagi comès la infracció. Tanmateix, en els casos d'infraccions continuades i d'infraccions d'efectes permanents, els terminis es computen, respectivament, des del dia en què es va cometre l'última infracció i des que es va eliminar la situació il·lícita.

3. La prescripció s'interromp per qualsevol actuació administrativa de la qual tingui coneixement formal l'interessat dirigida a sancionar la infracció, i el còmput del termini de prescripció es reprèn si el procediment està paralitzat més d'un mes per una causa no imputable al presumpte responsable.

4. La prescripció també s'interromp a conseqüència de l'obertura d'un procediment judicial penal, fins que l'autoritat judicial no comuniqui a l'òrgan administratiu la finalització d'aquest procediment en els termes de l'apartat 2 de l'article 45.

Article 39. *Sancions.*

1. Les infraccions molt greus s'han de sancionar amb una multa d'entre 30.001 i 600.000 euros; les greus, amb una multa d'entre 601 i 30.000 euros, i les lleus, amb una multa d'entre 100 i 600 euros.

D'acord amb el que disposa l'article 33.2, els trams corresponents als graus màxim, mitjà i mínim de les multes previstes per la comissió d'infraccions greus i molt greus són els següents:

a) Per a les infraccions molt greus, el grau mínim comprèn la multa d'entre 30.001 i 220.000 euros; el grau mitjà, d'entre 220.001 i 410.000 euros, i el grau màxim, d'entre 410.001 i 600.000 euros.

b) Per a les infraccions greus, el grau mínim comprèn la multa d'entre 601 i 10.400; el grau mitjà, d'entre 10.401 i 20.200 euros, i el grau màxim, d'entre 20.201 i 30.000 euros.

2. La multa pot comportar alguna o algunes de les sancions accessòries següents, atenent la naturalesa dels fets constitutius de la infracció:

a) La retirada de les armes i de les llicències o els permisos corresponents.

b) El comís dels béns, mitjans o instruments amb què s'hagi preparat o executat la infracció i, si s'escau, dels efectes procedents d'aquesta, llevat que uns o altres pertanyin a un tercer de bona fe no responsable de la infracció que els hagi adquirit legalment. Quan els instruments o efectes siguin de comerç lícit i el seu valor no guardi relació amb la naturalesa o gravetat de la infracció, l'òrgan competent per imposar la sanció que procedeixi pot no acordar el comís o acordar-lo parcialment.

c) La suspensió temporal de les llicències, autoritzacions o permisos durant des de sis mesos i un dia fins a dos anys per infraccions molt greus i fins a sis mesos per infraccions greus, en l'àmbit de les matèries que es regulen al capítol IV d'aquesta Llei. En cas de reincidència, la sanció pot durar des de dos anys i un dia fins a sis anys per infraccions molt greus i fins a dos anys per infraccions greus.

d) La clausura de les fàbriques, locals o establiments, durant des de sis mesos i un dia fins a dos anys per infraccions molt greus i fins a sis mesos per infraccions greus, en l'àmbit de les matèries que es regulen al capítol IV d'aquesta Llei. En cas de reincidència, la sanció pot durar des de dos anys i un dia fins a sis anys per infraccions molt greus i fins a dos anys per infraccions greus.

Article 40. *Prescripció de les sancions.*

1. Les sancions imposades per infraccions molt greus prescriuen al cap de tres anys, les imposades per infraccions greus, al cap de dos anys, i les imposades per infraccions lleus, al cap d'un any, computats des de l'endemà del dia en què la resolució per la qual s'imposa la sanció adquireixi fermesa en via administrativa.

2. La iniciació, amb coneixement de l'interessat, del procediment d'execució interromp la prescripció, i el termini torna a transcórrer si aquell es paralitza durant més d'un mes per una causa no imputable a l'infractor.

Article 41. *Habilitació reglamentària.*

Les disposicions reglamentàries de desplegament poden introduir especificacions o graduacions en el quadre de les infraccions i sancions tipificades en aquesta Llei que, sense constituir noves infraccions o sancions, ni alterar-ne la naturalesa i els límits, contribueixin a identificar de manera més correcta les conductes o a determinar de manera més precisa les sancions corresponents.

Article 42. *Reparació del dany i indemnització.*

1. Si les conductes sancionades han ocasionat danys o perjudicis a l'administració pública, la resolució del procediment ha de contenir un pronunciament exprés sobre les qüestions següents:

a) L'exigència a l'infractor de reposar al seu estat originari la situació alterada per la infracció.

b) Quan això no sigui possible, la indemnització pels danys i perjudicis causats, si han quedat determinats durant el procediment. Si l'import dels danys i perjudicis no ha quedat establert, s'ha de determinar en un procediment complementari, susceptible de terminació convencional, la resolució del qual posa fi a la via administrativa.

2. La responsabilitat civil derivada d'una infracció ha de ser sempre solidària entre tots els causants del dany.

3. Quan es declari autor dels fets comesos un menor de divuit anys no emancipat o una persona amb la capacitat modificada judicialment, han de respondre solidàriament amb ell dels danys i perjudicis ocasionats els seus pares, tutors, curadors, acollidors o guardadors legals o de fet, segons que correspongui.

Article 43. *Registre central d'infraccions contra la seguretat ciutadana.*

1. A l'efecte exclusiu d'apreciar la reincidència en la comissió d'infraccions tipificades en aquesta Llei, es crea al Ministeri de l'Interior un Registre central d'infraccions contra la seguretat ciutadana.

Les comunitats autònomes que hagin assumit competències per protegir persones i béns i per mantenir la seguretat ciutadana i que disposin d'un cos de policia propi poden crear els seus propis registres d'infraccions contra la seguretat ciutadana.

2. Cal regular reglamentàriament l'organització i el funcionament del Registre central d'infraccions contra la seguretat ciutadana, el qual únicament ha d'incloure els assentaments següents:

- a) Dades personals de l'infractor.
- b) Infracció comesa.
- c) Sanció o sancions fermes en via administrativa imposades, amb indicació de l'abast temporal, quan sigui procedent.
- d) Lloc i data de la comissió de la infracció.
- e) Òrgan que ha imposat la sanció.

3. Les persones a les quals s'hagi imposat una sanció que hagi adquirit fermesa en via administrativa han de ser informades que es procedirà a efectuar els assentaments corresponents al Registre central d'infraccions contra la seguretat ciutadana. Aquestes persones poden sol·licitar l'accés, la cancel·lació o la rectificació de les seves dades de conformitat amb el que estableixen la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, i la normativa que la desplega. Els assentaments s'han de cancel·lar d'ofici quan hagin transcorregut tres anys si es tracta d'infraccions molt greus, dos anys en el cas d'infraccions greus i un any en el cas d'infraccions lleus, a comptar des de la fermesa de la sanció.

4. Les autoritats i els òrgans de les diferents administracions públiques amb competència sancionadora en matèria de seguretat ciutadana, d'acord amb aquesta Llei, han de comunicar al Registre central d'infraccions contra la seguretat ciutadana les resolucions sancionadores dictades, una vegada fermes en via administrativa. Així mateix, a aquests efectes, aquestes administracions públiques han de tenir accés a les dades que consten en aquest Registre central.

Secció 3a Procediment sancionador

Article 44. *Règim jurídic.*

L'exercici de la potestat sancionadora en matèria de protecció de la seguretat ciutadana es regeix pel títol IX de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, i les disposicions que la despleguen, sense perjudici de les especialitats que es regulen en aquest capítol.

Article 45. *Caràcter subsidiari del procediment administratiu sancionador respecte del penal.*

1. No es poden sancionar els fets que hagin estat sancionats penalment o administrativament quan s'aprecii identitat de subjecte, de fet i de fonament.

2. En els supòsits en què les conductes puguin ser constitutives de delictes, l'òrgan administratiu ha de passar el tant de culpa a l'autoritat judicial o al Ministeri Fiscal, i s'ha

d'abstenir de seguir el procediment sancionador mentre l'autoritat judicial no dicti sentència ferma o resolució que altrament posi fi al procediment penal, o el Ministeri Fiscal no acordi la improcedència d'iniciar o prosseguir les actuacions en via penal; el termini de prescripció queda interromput fins aleshores.

L'autoritat judicial i el Ministeri Fiscal han de comunicar a l'òrgan administratiu la resolució o l'acord que hagin adoptat.

3. Si es considera que no hi ha il·lícit penal, o si s'ha dictat un altre tipus de resolució que posi fi al procediment penal, es pot iniciar o prosseguir el procediment sancionador. En tot cas, l'òrgan administratiu queda vinculat pels fets declarats provats en via judicial.

4. Les mesures cautelars adoptades abans de la intervenció judicial es poden mantenir mentre l'autoritat judicial no resolgui una cosa diferent.

Article 46. *Accés a les dades d'altres administracions públiques.*

1. Les autoritats i els òrgans de les diferents administracions públiques competents per imposar sancions d'acord amb aquesta Llei poden accedir a les dades relatives als subjectes infractors que estiguin relacionats directament amb la investigació dels fets constitutius d'infracció, sense necessitat de consentiment previ del titular de les dades, amb les garanties de seguretat, integritat i disponibilitat, de conformitat amb el que estableix la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre.

2. A l'efecte exclusiu d'emplenar les actuacions que els òrgans de l'Administració General de l'Estat competents en els procediments regulats en aquesta Llei i en les seves normes de desplegament tenen encomanades, l'Agència Estatal d'Administració Tributària i la Tresoreria General de la Seguretat Social, en els termes que estableix la normativa tributària o de la seguretat social, així com l'Institut Nacional d'Estadística, pel que fa al padró municipal d'habitants, han de facilitar a aquells l'accés als fitxers que continguin dades que hagin de constar als procediments esmentats, sense necessitat de tenir el consentiment dels interessats.

Article 47. *Mesures provisionals anteriors al procediment.*

1. Els agents de l'autoritat han d'intervenir i capturar cautelament els instruments utilitzats per cometre la infracció, així com el diners, els fruits o els productes obtinguts directament, que s'han de mantenir en els dipòsits establerts a l'efecte o sota la custòdia de les forces i cossos de seguretat mentre es tramita el procediment sancionador o fins que, si s'escau, se'n resolgui la devolució o se'n decreti el comís.

Sense perjudici del que preveu l'apartat 3 de l'article 49, si la confiscació és de béns fungibles i el cost del dipòsit supera el valor venal, cal destruir-los o donar-los una destinació adequada, d'acord amb el procediment que s'estableixi reglamentàriament.

2. Excepcionalment, en els supòsits de risc greu o perill imminent per a persones o béns, les mesures provisionals que preveu l'apartat 1 de l'article 49, excepte la del paràgraf f), les poden adoptar directament els agents de l'autoritat amb caràcter previ a la iniciació del procediment, i s'han de ratificar, modificar o revocar en l'acord d'incoació en el termini màxim de quinze dies. En tot cas, aquestes mesures queden sense efecte si, una vegada transcorregut el termini esmentat, el procediment no s'incoa o l'acord d'incoació no conté un pronunciament exprés sobre les mesures.

Article 48. *Actuacions prèvies.*

1. Amb anterioritat a la incoació del procediment, es poden dur a terme actuacions prèvies per determinar si concorren circumstàncies que les justifiquin. En particular, aquestes actuacions s'orienten a determinar, amb la precisió màxima possible, els fets susceptibles de motivar la incoació del procediment, la identificació de la persona o persones que puguin ser responsables i les circumstàncies rellevants que es donin en els uns i els altres.

Les actuacions prèvies s'han d'incorporar al procediment sancionador.

2. Les actuacions prèvies es poden dur a terme sense intervenció del presumpte responsable, si és indispensable per garantir el bon fi de la investigació, i a les diligències instruïdes a l'efecte cal deixar constància escrita de les raons que justifiquen la seva no-intervenció.

3. La pràctica d'actuacions prèvies no interromp la prescripció de les infraccions.

Article 49. *Mesures de caràcter provisional.*

1. Una vegada incoat l'expedient, l'òrgan competent per resoldre pot adoptar en qualsevol moment, mitjançant un acord motivat, les mesures de caràcter provisional que siguin necessàries per assegurar l'eficàcia de la resolució que pugui recaure i el bon fi del procediment, evitar que es mantinguin els efectes de la infracció o preservar la seguretat ciutadana, sense que en cap cas puguin tenir caràcter sancionador. Aquestes mesures han de ser proporcionades a la naturalesa i gravetat de la infracció, i poden consistir especialment en:

a) El dipòsit en un lloc segur dels instruments o efectes utilitzats per cometre les infraccions i, en particular, de les armes, explosius, aerosols, objectes o matèries potencialment perillosos per a la tranquil·litat ciutadana, drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicotròpiques.

b) L'adopció de mesures de seguretat de les persones, béns, establiments o instal·lacions que estiguin en situació de perill, a càrrec dels seus titulars.

c) La suspensió o clausura preventiva de fàbriques, locals o establiments susceptibles d'afectar la seguretat ciutadana.

d) La suspensió parcial o total de les activitats als establiments que siguin notòriament vulnerables i no tinguin en funcionament les mesures de seguretat necessàries.

e) L'adopció de mesures de seguretat de les persones i els béns en infraestructures i instal·lacions en què es prestin serveis bàsics per a la comunitat.

f) La suspensió de l'activitat objecte d'autoritzacions, permisos, llicències i altres documents expedits per les autoritats administratives, en el marc de la normativa que li sigui aplicable.

g) La suspensió en la venda, revenda o venda ambulant de les entrades de l'espectacle o activitat recreativa la celebració o el desenvolupament del qual pugui implicar un risc per a la seguretat ciutadana.

2. Les despeses ocasionades per l'adopció de les mesures provisionals són a càrrec del causant dels fets objecte de l'expedient sancionador.

3. La durada de les mesures de caràcter provisional no pot excedir la meitat del termini previst en aquesta Llei per a la sanció que pugui correspondre a la infracció comesa, excepte en cas d'acord degudament motivat adoptat per l'òrgan competent.

4. Cal notificar als interessats l'acord d'adopció de mesures provisionals al domicili del qual tingui constància per qualsevol mitjà l'administració o, si s'escau, per mitjans electrònics, amb indicació dels recursos procedents contra aquest, l'òrgan davant el qual s'han de presentar i els terminis per interposar-los. L'autoritat competent per adoptar-los pot acordar que sigui objecte de coneixement general quan això sigui necessari per garantir la seguretat ciutadana, amb subjecció al que disposa la legislació en matèria de protecció de dades de caràcter personal.

5. Les mesures adoptades són executives immediatament, sense perjudici que els interessats puguin sol·licitar-ne la suspensió justificant l'aparença de bon dret i l'existència de danys de reparació difícil o impossible, prestant, si s'escau, caució suficient per assegurar el perjudici que es pugui derivar per a la seguretat ciutadana.

6. Les mesures provisionals acordades es poden modificar o aixecar quan les circumstàncies que en van motivar l'adopció variïn, i en tot cas s'extingeixen amb la resolució que posi fi al procediment.

Article 50. *Caducitat del procediment.*

1. El procediment caduca quan hagi transcorregut un any des de la incoació sense que s'hagi notificat la resolució; no obstant això, per al còmput cal tenir en compte les possibles paralitzacions per causes imputables a l'interessat o la suspensió que s'hagi d'acordar per l'existència d'un procediment judicial penal, quan concorri identitat de subjecte, fet i fonament, fins que aquest finalitzi.

2. S'ha de notificar a l'interessat la resolució que declari la caducitat, i aquesta posa fi al procediment, sense perjudici que l'administració pugui acordar incoar un nou procediment mentre no hagi prescrit la infracció. Els procediments caducats no interrompen el termini de prescripció.

Article 51. *Efectes de la resolució.*

En l'àmbit de l'Administració General de l'Estat, la resolució del procediment sancionador és recurrible de conformitat amb la Llei 30/1992, de 26 de novembre. Contra la resolució que posi fi a la via administrativa es pot interposar un recurs contenciós administratiu, si s'escau, pel procediment per a la protecció dels drets fonamentals de la persona, en els termes de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Article 52. *Valor probatori de les declaracions dels agents de l'autoritat.*

En els procediments sancionadors que s'instrueixin en les matèries objecte d'aquesta Llei, les denúncies, els atestats o els actes formulats pels agents de l'autoritat en exercici de les seves funcions que hagin presenciats els fets, amb ratificació prèvia en cas que els denunciats els hagin negat, són base suficient per adoptar la resolució que sigui procedent, llevat que hi hagi una prova en contra i sense perjudici que aquells hagin d'aportar a l'expedient tots els elements probatoris disponibles.

Article 53. *Execució de la sanció.*

1. Una vegada ferma en via administrativa, s'ha de procedir a executar la sanció de conformitat amb el que preveu aquesta Llei.

2. El compliment de la sanció de suspensió de les llicències, les autoritzacions o els permisos s'inicia quan hagi transcorregut un mes des que la sanció hagi adquirit fermesa en via administrativa.

3. Les sancions pecuniàries que no s'hagin abonats prèviament s'han de fer efectives dins dels quinze dies següents a la data de fermesa de la sanció. En cas que venci el termini d'ingrés sense que s'hagi satisfet la sanció, cal procedir a l'exacció pel procediment de constrenyiment. A aquest efecte, n'és títol executiu la provisió de constrenyiment notificada al deutor, expedida per l'òrgan competent de l'administració.

4. Quan les sancions hagin estat imposades per l'Administració General de l'Estat, els òrgans i procediments de la recaptació executiva són els que estableix el Reglament general de recaptació, aprovat pel Reial decret 939/2005, de 29 de juliol.

5. En cas que la resolució acordi que es retornin els instruments confiscats cautelarment a què es refereix l'apartat 1 de l'article 47, si transcorre un mes des de la notificació sense que el titular hagi recuperat l'objecte confiscat, s'ha de destruir o se li ha de donar una destinació adequada en el marc d'aquesta Llei.

Article 54. *Procediment abreujat.*

1. Una vegada notificat l'acord d'incoació del procediment per a la sanció d'infraccions greus o lleus, l'interessat disposa d'un termini de quinze dies per procedir al pagament voluntari amb reducció de la sanció de multa, o per formular les al·legacions i proposar o aportar les proves que consideri oportunes.

Si efectua el pagament de la multa en les condicions que s'indiquen al paràgraf anterior, cal seguir el procediment sancionador abreujat i, si no es fa, el procediment sancionador ordinari.

2. El procediment sancionador abreujat no és aplicable a les infraccions molt greus.

3. Una vegada efectuat el pagament voluntari de la multa dins del termini de quinze dies comptats des de l'endemà de la notificació corresponent, es té per conclòs el procediment sancionador amb les conseqüències següents:

a) La reducció del 50 per cent de l'import de la sanció de multa.

b) La renúncia a formular al·legacions. En cas que es formulin, es tenen per no presentades.

c) La terminació del procediment, sense necessitat de dictar una resolució expressa, el dia en què es faci el pagament. La sanció únicament és recurrible davant l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu.

Disposició addicional primera. *Règim de control de precursors de drogues i explosius.*

El sistema d'atorgament de llicències d'activitat, així com el règim sancionador aplicable en cas d'infracció de les disposicions comunitàries i internacionals per a la vigilància del comerç de precursors de drogues i explosius, es regeix pel que disposen les seves legislacions específiques.

Disposició addicional segona. *Règim de protecció de les infraestructures crítiques.*

La protecció de les infraestructures crítiques es regeix per la seva normativa específica i, supletòriament, per aquesta Llei.

Disposició addicional tercera. *Compareixença obligatòria en els procediments per obtenir el document nacional d'identitat i el passaport.*

En els procediments administratius d'obtenció del document nacional d'identitat i el passaport, és obligatòria la compareixença de l'interessat davant els òrgans o les unitats administratives competents per a la tramitació.

Excepcionalment, es pot eximir de la compareixença personal el sol·licitant d'un passaport provisional en una missió diplomàtica o oficina consular espanyola per raons justificades de malaltia, risc, llunyania o altres d'anàlogues i acreditades degudament que impedeixin o dificultin greument la compareixença.

Disposició addicional quarta. *Comunicacions del Registre Civil.*

A l'efecte de donar compliment al que disposa l'article 8.3 de la Llei, el Registre Civil ha de comunicar al Ministeri de l'Interior les inscripcions de resolucions de capacitat modificada judicialment, les morts o les declaracions d'absència o mort, d'acord amb el que disposa l'article 80 de la Llei 20/2011, de 21 de juliol, del Registre Civil.

Disposició addicional cinquena. *Suspensió de sancions pecuniàries imposades per infraccions en matèria de consum de drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicotròpiques comeses per menors d'edat.*

Les multes que s'imposin als menors d'edat per haver comès infraccions en matèria de consum o tinença il·lícits de drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicotròpiques es poden suspendre sempre que, a sol·licitud dels infractors i els seus representants legals, aquells accedeixin a sotmetre's a tractament o rehabilitació, si ho requereixen, o a activitats de reeducació. En cas que els infractors abandonin el tractament o la rehabilitació o les activitats reeducatives, s'ha d'executar la sanció econòmica.

Els termes i les condicions de la remissió parcial de sancions que preveu aquesta disposició addicional s'han de regular per reglament.

Disposició addicional sisena. *Infraestructures i instal·lacions en què es presten serveis bàsics per a la comunitat.*

Als efectes del que disposen els articles 35.1 i 36.9, s'entén per infraestructures o instal·lacions en què es presten serveis bàsics per a la comunitat:

- a) Centrals nuclears, petroquímiques, refineries i dipòsits de combustible.
- b) Ports, aeroports i altres infraestructures de transport.
- c) Serveis de subministrament i distribució d'aigua, gas i electricitat.
- d) Infraestructures de telecomunicacions.

Disposició addicional setena. *No-increment de la despesa pública.*

Les mesures que preveu aquesta Llei no han de generar cap increment de dotacions ni de retribucions, ni d'altres despeses de personal al servei del sector públic.

Disposició transitòria única. *Procediments sancionadors iniciats en entrar en vigor aquesta Llei.*

Els procediments sancionadors iniciats en entrar en vigor aquesta Llei es regeixen per la legislació anterior, llevat que aquesta Llei contingui disposicions més favorables per a l'interessat.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

1. Queda derogada la Llei orgànica 1/1992, de 21 de febrer, sobre protecció de la seguretat ciutadana.
2. Així mateix, queden derogades totes les disposicions, del mateix rang o de rang inferior, que s'oposin al que estableix aquesta Llei.

Disposició final primera. *Règim especial de Ceuta i Melilla.*

1. S'afegeix una disposició addicional desena a la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, amb la redacció següent:

«Disposició addicional desena. *Règim especial de Ceuta i Melilla.*

1. Els estrangers que es detectin en la línia fronterera de la demarcació territorial de Ceuta o Melilla mentre intenten superar els elements de contenció fronterers per creuar irregularment la frontera poden ser rebutjats a fi d'impedir que entrin il·legalment a Espanya.
2. En tot cas, el rebuig s'ha d'efectuar respectant la normativa internacional de drets humans i de protecció internacional de la qual Espanya és part.
3. Les sol·licituds de protecció internacional s'han de formalitzar als llocs habilitats a aquest efecte en els passos fronterers i s'han de tramitar de conformitat amb el que estableix la normativa en matèria de protecció internacional.»

2. La disposició final quarta de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, queda redactada de la manera següent:

«Disposició final quarta. *Preceptes no orgànics.*

1. Tenen naturalesa orgànica els preceptes continguts als articles següents d'aquesta Llei: 1, 2, 3, 4.1, 4.3, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 15, 16, 17, 18, 18 bis, 19, 20, 21, 22.1, 23, 24, 25, 25 bis, 27, 29, 30, 30 bis, 31, 31 bis, 33, 34, 36, 37, 39, 40, 41, 42, 53, 54, 55, 57, 58, 59, 59 bis, 60, 61, 62, 62 bis, 62 ter, 62 quater, 62 quinquies, 62

sexies, 63, 63 bis, 64, 66, 71, les disposicions addicionals tercera a vuitena i desena i les disposicions finals.

2. Els preceptes no inclosos en l'apartat anterior no tenen naturalesa orgànica.»

Disposició final segona. *Títols competencials.*

Les disposicions d'aquesta Llei es dicten a l'empara de l'article 149.1.29.a de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria de seguretat pública, excepte els articles 28 i 29, que es dicten a l'empara de l'article 149.1.26.a de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria de règim de producció, comerç, tinença i ús d'armes i explosius.

Disposició final tercera. *Preceptes que tenen caràcter de llei orgànica.*

1. Tenen caràcter orgànic els preceptes d'aquesta Llei que s'indiquen tot seguit:

El capítol I, excepte l'article 5.

Els articles 9 i 11 del capítol II.

El capítol III.

Del capítol V, l'apartat 3 de l'article 30; l'ordinal 1 de l'article 35; els ordinals 2, 7, 8 i 23 de l'article 36, i els ordinals 1 i 4 de l'article 37.

La disposició derogatòria única.

La disposició final primera.

La disposició final tercera.

2. Els preceptes no inclosos en l'apartat anterior no tenen caràcter orgànic.

Disposició final quarta. *Habilitació per al desplegament reglamentari.*

S'habilita el Govern, en l'àmbit de les seves competències, per dictar les disposicions necessàries per desplegar i aplicar el que estableix aquesta Llei.

Disposició final cinquena. *Entrada en vigor.*

Aquesta Llei orgànica entra en vigor l'1 de juliol de 2015, excepte la disposició final primera, que entra en vigor l'endemà de la publicació al «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei orgànica i que la facin complir.

Sevilla, 30 de març de 2015.

FELIPE R.

El president del Govern,
MARIANO RAJOY BREY